

N:o 91.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 15 maj 1888.
 — — — — Andra Kammaren den 15 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående statsregleringen för
 år 1889 och sättet för anvisande af vissa anslagsbelopp.*

(Statsutskottets utlåtande n:o 67).

Till Konungen.

1:o.

I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t äskat Riksdagens medgifvande dertill, att till *ersättande af den afkortning å statsverkets inkomst af bränvinstillverkningskatt* för år 1887, som uppkomme genom uteslutande af redan bokförd fordran från föregående år för ogulden dylik skatt, måtte omföras:

från behållningen från år 1886	kronor 1,280,297: 99
motsvarande det belopp, hvartill sådana fordringar under nämnda år tillkommit,	
och från statsverkets kassaförlagsfond	» 2,664,070: 10
eller det belopp, hvartill de före år 1886 tillkomna fordringarna af ifrågavarande slag uppginge;	

tillsammans kronor 3,944,368: 09.

Sedan detta Eders Kongl. Maj:ts förslag för Riksdagen framlagts, har emellertid Riksdagen beslutat *dels* att höja bränvinstillverkningsskatten från 40 öre till 50 öre för hvarje liter bränvin af normalstyrka, *dels* ock att hittills gällande skatt af 40 öre litern må erläggas ej mindre för det bränvin, som vid den tid, då den förhöjda afgiften träder i kraft, redan är disponerad, än äfven, så vida betalning erlägges före den 1 oktober 1888, för det bränvin, som vid den tid, då den förhöjda tillverkningsavgiften träder i kraft, obeskattadt kvarligger å brännerinederlag eller allmänt bränvinsnederlag.

Häraf måste antagligen blifva en följd, att egare af bränvin, som vid tiden för Riksdagens berörda beslut obeskattadt kvarlegat å nederlag, för att undvika att erlägga skatt efter den högre skattesatsen, före den 1 oktober innevarande år komma att uttaga bränvinet och för detsamma skatta, eller, med andra ord, att statsverkets ifrågavarande fordran för ogulden tillverkningsskatt, mot hvad förut skäligen kunnat antagas, kommer att åtminstone till största delen inflyta.

Vid sådant förhållande skulle det visserligen kunna sättas i fråga att öka det belopp af öfverskott å statsregleringarna för 1886 och föregående år, som Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att vid statsregleringen för år 1889 använda, med de 1,280,297 kronor 99 öre, som vid samma öfverskottsberäkning afdragits, men då nödig varsamhet torde påkalla bifall till Eders Kongl. Maj:ts berörda förslag, och enär, om beloppet lemnas utan afseende vid nu förestående statsreglering, detta ej medför annan verkan, än att detsamma kommer att stå till en blifvande Riksdags disposition, hvilket synes så mycket lämpligare, som öfverskott å 1887 års statsreglering ej lära blifva att tillgå, har Riksdagen, som i en annan skrifvelse af denna dag meddelar sitt beslut härom, ej ansett sig böra afvika från Eders Kongl. Maj:ts förslag beträffande ifrågavarande öfverskottsberäkning och användande.

Hvad åter angår Eders Kongl. Maj:ts förslag om ersättande af den afkortning å statsverkets inkomst af bränvinstillverkningsskatt för år 1887, som uppkomme genom uteslutande af redan bokförd fordran från föregående år för ogulden dylik skatt, har Riksdagen funnit sitt ofvan åberopade beslut angående bränvinstillverkningsskatten otvifvelaktigt medföra den verkan, att någon åtgärd i berörda syfte ej numera kan anses erforderlig; och får Riksdagen på grund häraf anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts förslag om ersättande af afkortning å statsverkets inkomst af bränvinstillverkningsskatt för år 1887 medelst omföring från behållningen för år 1886 af 1,280,297 kronor 99 öre och från statsverkets kassaförlagsfond af 2,664,070 kronor 10 öre ej föranledt till någon Riksdagens åtgärd.

2:o.

Eders Kongl. Maj:t har i statsverkspropositionen föreslagit, att till *inlösen af skattefrälseräntor m. m.* måtte afsättas 547,000 kronor.

Af statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 sistlidne januari inhemtas, att detta belopp utgör återstoden af de utaf Eders Kongl. Maj:t för den förevarande statsregleringen beräknade tillgångar efter afdrag af de för år 1889 af Eders Kongl. Maj:t föreslagna utgifter.

Enligt en af vederbörande tjänsteman i kammarkollegium den 29 sistlidne december meddelad uppgift utgjorde sammanlagda lösesumman för de skattefrälseräntor m. m., hvarå kammararkivet ditintills aflemnat exakta uträkningar, 2,361,982 kronor 50 öre, och kunde lösesumman för återstående anmälda räntor m. m. ungefärligen uppgå till 520,000 kronor. Bland dessa funnes dock flera, som vid pröfning torde finnas ej böra inlösas. Beloppet af de räntor åter, hvilka kunde komma att enligt nådiga förordningen den 13 juli 1887 ytterligare anmälas till inlösen, kunde naturligtvis ej ännu beräknas. Hittills hade nya anmälningar ingått sparsamt, och det kunde därför tänkas, att hvad för inlösen af de senare anmälda räntorna m. m. erfordrades komme att ungefär motsvara hvad å den förut angifna summan blefve i behåll derigenom att en del anmälda räntor ej vore inlösningsbara. I sådant fall skulle hela utgiften för inlösen af skattefrälseräntor m. m. komma att stanna vid 2,900,000 kronor eller 3,000,000 kronor. För ifrågavarande ändamål vore redan anvisade i 1887 års riksstat 800,000 kronor och i innevarande års riksstat 1,000,000 kronor. I händelse det nu af Eders Kongl. Maj:t föreslagna belopp, 547,000 kronor, anvisades för år 1889, skulle, under ofvan oförmälda förutsättningar, för ändamålet ytterligare behöfva under kommande år anvisas något öfver en half million kronor och i intet fall mer än en million kronor.

Då ifrågavarande utgift är oafvislig, och tillgång finnes för dess täckande i vidsträcktare mån än Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen å riksstaten för år 1889 till inlösen af skattefrälseräntor m. m. afsatt 1,000,000 kronor.

3:o.

Det belopp af 250,000 kronor, hvilket Riksdagen, på sätt i särskild skrifvelse för Eders Kongl. Maj:t anmäls, på extra stat för år 1889 anvisat, att i *byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus ingå*, har Riksdagen i riksstaten uppfört.

4:o.

Riksdagen har funnit det till *anskaffande af ny rörlig materiel vid statens trafikerade jernvägar* på extra stat utom hufvudtitlarne för år 1889 anvisade belopp af 500,000 kronor kunna och bära utan upplåning betäckas; hvilket Riksdagen härmed får för Eders Kongl. Maj:t anmäla.

5:o.

Enär statsregleringen likaledes lemnar tillgång att utan upplåning betäcka nedannämnda belopp, hvilka Riksdagen beviljat med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag om *anslag till fortsättande af arbetena å stambanan genom öfre Norrland* och om *beviljande åt Luleå stad af ett tomtregleringslån*, som enligt Riksdagens beslut skall från riksgäldskontoret utgå, har Riksdagen

dels, af det för år 1889 beviljade anslaget å 2,500,000 kronor till fortsättning af arbetena å stambanan genom öfre Norrland, anvisat 2,000,000 kronor till utgående å riksstaten utom hufvudtitlarne, och

dels likaledes å riksstaten uppfört beloppet 100,000 kronor af det Luleå stad beviljade tomtregleringslån, att af statskontoret riksgäldskontoret ersättas.

6:o.

Deremot hafva återstående *500,000 kronor* af 1889 års anslag till fortsättning af arbetena å stambanan genom öfre Norrland samt de af Riksdagen för år 1889 beviljade *1,000,000 kronor till låneunderstöd* ur 1886 års fond för lån *åt enskilda jernvägar* till utgående från riksgäldskontoret anvisats, att enligt Eders Kongl. Maj:ts disposition utbetalas, och riksgäldskontoret bemyndigats att medelst försäljning af svenska statsobligationer i mån af behof bereda erforderlig tillgång till förenämnda belopps utbetalning.

7:o.

I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte till *förstärkande af statsverkets kassaförlagsfond* å riksstaten för år 1889

anvisa så stort belopp, som, med behörigt aktgifvande på andra behof, tillgångarna medgåfve.

Efter erhållande af det i riksstaten för innevarande år till denna fond anvisade belopp, kommer densamma att utgöra 11,849,507 kronor 27 öre.

Det har ansetts, att afsättningarna till fonden borde fortgå till dess den nått ett belopp af åtminstone 15,000,000 kronor; och att fonden i ganska väsentlig mån behöfver ökas utöfver sitt nuvarande belopp torde otvetydigt framgå deraf att, på sätt Riksdagen inhemtat, statskontoret i brist af erforderligt förlagskapital för närvarande häftar i en skuld till riksgäldskontoret för lemnad kassaförstärkning af 1,500,000 kronor; hvartill kommer, att behofvet ökats genom de tid efter annan och senast vid innevarande riksdag af Riksdagen beslutade, ännu obetäckta förskottsanvisningar på statskontoret för utgifter till byggande af de nya gardeskasernerna.

Riksdagen har därför, till förstärkande af statsverkets kassaförlagsfond, å riksstaten för år 1889 anvisat 614,000 kronor.

Stockholm den 15 maj 1888.

Med undersåtlig vörndnad: